

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden szombaton reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth utca 34.

**A szociálista társadalom embere minde-
nekelőtt magas kultu-
rájú ember.**

Marx

KULTURFORRADALOM A SZÉKELYFÖLDÖN

Miután hazánkban a munkás-
ság, élcsapata irányításával, ki-
vívta a politikai hatalmat, óriási
léptekkel indult el a forradalmi
átalakulás gazdasági, politikai és
művelődési téren: megkezdődött
a szociálisták építése. Ennek a
forradalmi átalakulásnak során
fontos lépést jelent az új szoci-
álista kultúra megteremtése és
a kulturának a nép közkincsévé
való tétele.

A szociálisták megvalósítá-
sának útján egyik fontos feladat
a mezőgazdaság szociálista át-
szervezése. Hogy az egyéni pa-
rasztgazdálkodásról át lehessen
lépni a kollektív gazdálkodásra
és így a dolgozó földművesek
megszabaduljanak a nyomortól,
ahoz felvilágosult, művelt embe-
rekre van szükség. Hogy a dol-
gozó parasztok megértsék a kol-
lektívizálás szükségességét és
előnyeit és a dolgozó parasztok
a szociálisták tevékeny építőivé
váljanak, ahhoz óriási nevelő
munka szükséges.

Lenin mutatta meg, hogy
ennek a nevelőmunkának első,
legjelentősebb lépése a kultur-
forradalom, amikor azt írta,
hogy »a parasztok teljes együtt-
működése lehetetlen a teljes kul-
turforradalom nélkül«.

A szociálista kultúra »kifej-
leszti a nemzeti kulturának min-
den olyan részét, ami haladó,
előrelépő és kapcsolatos a nép
boldogságáért vívott harccal«.

Sztálin azt tanítja, hogy
»a proletárkultúra nem helyette-
síti a nemzeti kulturát, hanem
tartalmat ad neki«.

Nemzeti kulturánk szociálista fejlesztésére

nyújtottak kedvező lehetőséget
a Székelyföldön folyó nagymé-
retű kulturversenyek. Ezekben a
versenyeken a nép szólott a nép-
hez a művészet eszközeivel.
Soha nem látott tömegekben
mozdultak meg falvaink dol-
gozói, hogy bemutassák igazi
népi kulturkincseinket, amelyek
a társadalmi fejlődés szolgálá-
sában állanak, hogy azokat meg-
ismerve fejlődjenek népünk.

A kulturforradalom kezdetét
megyénkben az írástudatlanság
elleni küzdelem jelentette. Ki
kellett küszöbölni a kapitálista
társadalmi rendszertől örökölt
egyik nagy hibát: az írástudat-
lanságot. A tanfolyamok ered-
ményeképpen majdnem egészen
eltűnt az írástudatlanság Udvar-
helymegyéből.

Ezeket követték a különböző
esti tanfolyamok, amelyek a dol-
gozók széles tömegeihez juttat-
ták el a marxi-lenini tanokat.
Ezekben keresztül is a RMP és
a különböző tömegszervezetek
hatalmas nevelőmunkát végeztek.

Az Udvarhelymegyében fel-
állított 141 kulturothton pedig a
nép érdekeit szolgáló, szociálista
tartalmú népi kulturát tette a
dolgozó nép közkincsévé. Hogy
ez milyen mértékben sikerült,
arról tesznek bizonyosságot azok
a kulturversenyek, amelyek me-
gyénkben lázas izgalomban tart-
ják a falusi dolgozókat már
több hete és amelyek a lakos-
ságnak több, mint egy-harmadát
(a teljes lélekszámot tekintve,
csecsemőkkel és aggokkal együtt)
kapcsolták bele a művelődési
munkába.

Ezek a kulturversenyek bizonyítják,

hogy népünk örömmel fogadja a
művelődést. A régi rendszer nyu-
gatról behozott hanyatló kultu-
rája, az izléstelen modern tán-
cok, a slágerek távol állottak a
néptől. A népi kulturkincsekről,
a nép társadalmi kérdéseivel fog-
lalkozó szindarabokról azonban
érzi, hogy azok a sajátjai. Fo-
gékony lélekkel, örömmel viszik
ezeket színpadra a dolgozók.

Népköztársaságunkban a mű-
velődés is a nép kincisévé vált s
annak fejlődését a nép irányítja.
Így a felszabadító Vörös Had-
sereg számunkra nem csak a ki-
zsákmányolás alóli felszabadulás
kezdetét hozta el, hanem elhozta
a népművészetnek és a népi kul-
turának a dolgozó tömegek ér-
dekei mellé való állítását is, el-
hozta a lehetőségét a népi kul-
tura szociálista átértékelésének,

hogy ezzel bekövetkezzék a ha-
talmatlan kulturforradalom, amely-
ben példát mutatott számunkra
a Szovjetunió.

A Román Munkáspárt kezde-
ményezésére megindult székely-
földi kulturversenyeken teljes
nagyságában bontakozik ki a
kulturforradalom. Udvarhely-,
Csik-, Háromszék- és Marostorda
megyék népe hatalmas tömegek-
ben, ünnepi díszben vonult fel
a népi táncokra, népdalokra,
színelőadásokra. Falvaink meg-
pezsdülése, a kulturothtonokban
lobogó élete, a népi kultúra ká-
prázatos seregszemléje azt mu-
tatja, hogy a kulturforradalom
mélyen hatolt a népbe. Szabad,
boldog, vigkedélyű emberek meg-
nyilvánulásai azok a megmoz-
dulások, amelyek felejthetlenné
teszik mindnyájunk számára a

nagyméretű kulturversenyeket.

A kulturforradalom

a kizsákmányoló osztályok régi
bűneinek örökségét eltünteti. A
műveletlenség súlyos örökségét
kiküszöböli. Szociálista tartalmú,
népi kulturát visz falusi dolgo-
zóink közé. Ezzel valósítja meg
a szociálista állam követelmé-
nyét, amit A. A. Zsdánov fogal-
mazott meg világosan »az em-
bereknek... művelteknek kell
lenniük, magasrendű ideológia
kell, hogy áthassa őket és mind
kulturális, mind erkölcsi szem-
pontból magas igényeik és izlé-
sük kell, hogy legyen«.

A kulturforradalom zászlója
diadalmasan lobog. Népünk leg-
kiválóbb tehetségei öntudatosan
viszik előre a RMP által muta-
tott uton, hogy az elkövetkezendő
napokon még magasabbra len-
düljön és még kiválóbb eredmé-
nyeket hozzanak a nagyjelentő-
ségű kulturversenyek.

A kulturverseny újabb szakasza fokozott erőpróba elé állítja a falusi dolgozókat

A hatalmas arányú művelő-
dési versenyek, melyek Udvar-
helymegye majdnem minden dol-
gozóját belekapcsolták a kultur-
forradalomba, egyre fokozódó
lendülettel folynak. Most érkezik
a verseny abba a szakaszába,
amikor minden község tudása
legjavát mutathatja be nagyobb
körzetek dolgozóinak előtt.

Most kell fokozott tevékenysé-
get kifejteniük a kulturothtonok-
nak, hogy az eddig lezajlott ver-
senyek tanulságait felhasználva a
lapasztalt hiányosságokat kikü-
szöböljék, versenydarabjaikat tö-
kéletesítsék, kicsiszolják, hogy va-
lódi drágakövekkel, igazi népi ér-
tékekkel lépjenek a még nagyobb-
körű közönség elé.

Ezt a néhány napot arra kell
tehát felhasználni, hogy minden
kulturothton a legjobban sike-
rült műsorszámát még tökélete-
sítse és az utolsó simitásokat
végezze el.

*Fel tehát a nagy versenyre,
amelyben népünk kulturáját e-
meljük magasabb szintre, s ame-
lyen keresztül a szociálisták épí-
téséhez járulunk hozzá!*

A végleges válogató versenye-
ket 19 körzetben tartják meg a
megye kulturothtonai. A körzeti
beosztás a következő a június
5-6-iki versenyekre.

Parajdon, Korond, Fenyő-
kut, Pálpataka, Atyha, Alsó-
sófalva, Felsősfalva.

Bordoson, Szentdemeter,
Csöb, Rava, Székelyszállás,
Vécke, Zsákod.

Etéden, Küsmöd, Kőrispá-
tak, Csélye, Siklód, Bözöd, Bö-
zödújfalva.

Kissolymoson, Nagysolymos,
Hidegkut, Sácel, Ujlak, Szent-
erzsébet.

Székelykeresztúron, Alsóbol-
dogfalva, Ujszékely, Fiafalva,
Felek, Csekefalva, Szentábrahám,

Június 7, 8 és 9-én Székelyudvarhelyen vendégszerepel a marosvásárhelyi Székely Színház

Gagy, Kismedesér, Szederjes.

Siménfalván, Szentmiklós, Medesér, Kiskede, Nagykede, Rugonfalva, Kadács.

Szentmihályon, Bencéd, Kobáttfalva, Tárcsafalva, Tordátfalva, Csehétfalva, Malomfalva.

Váralján, Firtosmartonos, Pálfalva, Enlaka, Kecset.

Nagygalambfalván, Kisgalambfalva, Betfalva, Magyaros, Décsfalva, Agyagfalva.

Bikafalván, Béta, Dobó, Vágás, Bögöz, Hodgya, Farcád, Sükő, Felsőboldogfalva.

Derzsen, Mátisfalva, Muzsna, Kányád, Miklósfalva, Petek, Ócfalva, Szentlászló, Ábránfalva.

Ülken, Farkaslaka, Bogárfalva, Szentlélek, Lengyelfalva, Szenttamás, Fancsal.

Bethlenfalván, Kadicsfalva, Tibód, Szentkirály, Üknyéd, Oroszhegy, Diafalva, Fenyéd, Méréfalva.

Zsigmondtelepen, Zetelaka, Küküllőkeményfalva, Irigyvesze, Sikaszó, Varság.

Szentkeresztbányán, Kápolnásfalva, Szentegyházfalva, Lövéte, Homoródkeményfalva, Homoródabásfalva.

Homoródszentmártonban, Remete, Gyepes, Kénos, Patakfalva, Árvátfalva, Telekfalva, Sándortelke, Lókod.

Okládon, Homoródufalu, Zombor, Karácsonfalva, Homoródalmás.

Homoródszentpálon, Recsenyéd, Bágy, Ége, Dálya, Városfalva, Homoródjánosfalva.

Bibarcfalván, Magyarhermány, Kisbacon, Erdőfüle, Bar-

dóc, Száldobos, Vargyas, Olasztelek, Felsőrákos.

Junius 6-án a RDNSz bezárja a körzetekben megtartott kézimunka-kiállítását és ugyanakkor az IMSz Oklándon és Parajdon járási sport-döntő mérkőzéseket rendez.

Junius 12-én járási kulturversenyek lesznek a legkiválóbb kulturcsoportok között. Itt osztják ki a díjakat, a patefonokat a győztes kulturcsoportok között.

Junius 19-én a megyei kulturversenyek lesznek, amikor a megye legjobb kulturcsoportjai között osztják ki a díjakat, a rádiókat.

Junius 26-án lesz a székely megyék közötti verseny, ahol a legértékesebb 3 versenydíjat, a mozivetítőgépeket fogják kiosztani.

A kulturversenyhez pártunk, a Román Munkáspárt a legteljesebb támogatást megadta, mert teljes erejével kívánja elősegíteni a művelődési színvonal emelését. Kormányunk is a lehető legnagyobb segítséget nyújtotta kulturotthonainknak a művelődés fejlesztéséhez. Az értékes jutalmakkal, patefonokkal, rádiókkal és mozivetítőgépekkel kormányunk nem csak jutalomban kívánja részesíteni a kulturversenyben kitűnt csoportokat, dolgozóink fáradhatatlan munkáját értékelve, hanem egyúttal a művelődés terjesztésének és fejlesztésének új eszközeit kívánja a dolgozók rendelkezésére bocsátani. Így valósul meg a nép művelődési színvonalának emelése.

is célul tűzte ki s így lát teret nyitott a kulturversenyek rendezésére.

Azért nyeri nagy jelentőséget ennek a napnak a hatalmas tömegmozdulása, mert aki jelen volt ezeken a versenyeken, tanuja

lehetett annak, hogy válik a kultúra igazán a nép közkinccsá és hogy lesznek a kulturotthonok igazán a dolgozó nép gyermekeinek második otthonává.

F. J. n.

Kulturális megmozdulás Varságon

Már a délelőtt folyamán megmutatta Varság község ifjúsága a sportversenyen a népsport iránti érdeklődését. Igen nagyszámu ifju és leány vett részt ezeken a versenyeken.

Igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a művelődési verseny iránt is, mert érzik dolgozóink, hogy kulturális téren vissza vannak maradva, ami a kapitalista társadalmi rendnek köszönhető.

Varság dolgozóit Sikaszó vendégszereplői jöttek szórakoztatni, akik négy szekeret szerveztek be, hogy ide eljuthassanak. A Jubileum című színművet adták elő, amelyet magukra tanultak be, anélkül, hogy Pártunk segítségével kívül valami más segítséget kaptak volna. Kiemelendő, hogy a szereplő fiúk hiányában lányok öltöztek fiu-ruhába és igen szép eredményt értek el. A sikaszói kulturcsoport tagjai: Karácsony Gergely, Karácsony Dénes, Biró Pál Sándor, Mihály Lajos, Héja Gizi, Jónás Béla, Karácsony Dénesné, Vaszi Balázné, Boros Jolán, Erszín Klára, Sebők Anna, Sebők József, Sebők Ilona, Szócs Ilona, Ráduly Anna, Boros Erzsébet.

„Ez a kulturcsoport bebizonyította, hogy kizárólag saját erejéből igen szép eredményt ért el és kellemesen szórakoztatta Varság dolgozóit. Igyekeznie kell, hogy a körzeti versenyen a még fennálló hiányosságokat kiküszöbölhesse.

Varság dolgozói a Jubileum című népszínművet adták elő. A kulturgárda szereplőit névszerint is meg kell említenünk, mert ők voltak azok, akik legelső sorban elősegítették a dolgozó paraszt-ság kulturális színvonalának fel-emelését:

Zsombori Mária, Pál Imre, Kovács Eszter, Fábrián Vilmos, Tamás Dezső, Tifán K. Dénes, Tőkés Margit, Mihály Eszter, Mihály Gergely, Tőkés Gizella, Tőkés Jenő, Tifán Gy. Dénes, Tifán Sándor, Toti Ferenc, Pál Jenő, Vass T. György, Vass T. János. A kulturcsoport megkapott minden támogatást az alapszervezettől és a tömegszervezetek vezetőségétől. Az ifjúság,

hogy eredményes munkát fejtessen ki, igen sokszor éjjel 2 óráig is a próbákban volt. Fáradásuk eredményes is volt.

Oroszhegyen mintegy 1200 fős közönség előtt a szabadban rendezték meg a kulturversenyt, amelyen részt vett Szentkirály mintegy 180 és Diafalva kb. 250 fősnyi tömeggel. Az egy hét alatt tanulta be Oroszhegy ifjúsága a »Krumpli szaracska« című darabot. Munkában és szereplésben kitűntek: ifj. Márton Árpád, Hajdu Dénes, Székely Ferenc, Nagy Márton, Nagy Domokos, ifj. Síma Ferenc, Márton Teréz, Páll Anna, Barabás Péter.

Szentkirályról kitűntek: Telekfalva István, László Berta, Balogfi István, Diafalváról pedig Hajdu András, Barabás Áron, Bálint Irén.

Mindhárom községben az ifjúság nagy segítséget kapott Pártunktól a tömegszervezetektől. Nehézség állt elő az ifjúságot és a szülőket annak fontosságáról, hogy dolgozó parasztaink kulturális színvonalát emeljék, hogy így nagyobb lendülettel és nagyobb hozzájárulással irányíthassuk a fejlődésünket és hazánkat.

Fenyéd Dózsa Györgyről elnevezett kulturotthonában 300 fős közönség gyönyörködött a máréfalvi fenyédi színjátszó csoportok szép játékában. A máréfalvi kulturcsoport igen jó volt, de nem tudott magánál több, mint 25 személyt hozni. A szereplők Péter Margit, Pálfi Sándor, Bólya Béla, Lukács Anna, Jakab Gizella, Mihálykó Ferenc voltak. Nagy lendülettel szerepelt a fenyédi kulturotthon színjátszó csoportja és megmutatta, hogy a munkásosztály fiataljai akik képesek és hivatottak közönségben a dolgozók kultúr színvonalát emelni.

Recsenyén versenyeztek Homoródszentpál, Bágy és Recsenyé község kulturcsoportjai. A helyi Pártmozgósította az összes szervezetek, hogy méltó fogadtatásban részesítsék a vendégeket. Szabadtéri színpadot rendeztek be az iskola udvarára, díszekkel és diszkeput is készítettek. A kulturversenyen kb. 580—600 fős közönség volt. Homoródszentpál politikai és tömegmegnyilvánulásban kitűnt. Bágy és Recsenyéd, pedig eredményes szereplésével. Bágy község énekkarja és népi-táncával szintén elismert nyert.

A 29 fős színjátszócsoporthoz sorra került Homoródszentpál a »Dózsa György« című darabban, politikailag tünt ki; Bágy község a »Jánoska« című darabban, de a szereplők halkabban beszéltek, mintahogy a szabadon megkívánta volna. Recsenyéd község a »Kriszta Kati kecskéje« című darabban szórakoztatta a nagyszámú közönséget, a szereplők elismert nyertek.

Gáspár Dénes.

A bözödi kultur-versenyről

A ragyogó májusi vasárnapon a székelyruhás leányok és a falusi harisnyás legények színe-java mérte össze erejét nemes kultur-versenyben. A verseny is bizonyította, hogy a kulturforradalom során népi demokráciánk a művelődést csakugyan a néptömegek boldogulásának és fejlődésének szolgálatába állította.

Hatalmas tömegeket mozgósított, nevelt és szórakoztatott is egyben a Bözödufaluban megtartott kulturverseny, ahol három falu fiataljainak szavaló-, tánc- és énekcsoportjai mutatták be tudásukat és legutóbbi fejlődésüket.

Bözöd ifjúsága

a munkás ifjúsági kupa-mérkőzés fontosságát ismerve, a szép tavaszi napsugárban a munkászászló alatt vonult a sportpályára. A verseny izgalmas és eredményekben dús volt. A falusi dolgozók megmutatták, hogy a sport iránt nem csak érdeklődésük van,

hanem abban szép eredményeket is tudnak elérni.

A művelődési versenyre

zárt sorokban mentek le a csoportok Bözödufaluba, ahol a tágas udvaron három falu érdeklődői gyűltek össze. Egymásután következtek a falu szavaló-, tánc- és utoljára az énekcsoportjai. Ütemesen dobogtak a székelycsizmák, szárnyalt a régi székely ének, előbb hagyományos egy szólamra, azután kánon, majd több-szólamra, majd a RDNSz vármegyei kiküldöttje politikai előadást tartott.

Az egyéves állami terv a dolgozók életszínvonalának emelését

Valahol Európában

A világsikert aratott magyar film: Valahol Európában május 31-től június 6-ig kerül bemutatásra Székelyudvarhelyen. Felhívjuk erre a szép magyar filmre a vidéki és a városi közönség figyelmét. Az új magyar filmművészet remekét fogjuk ebben a filmben látni és magyar szöveggel hallani.

Kézimunka-kiállítást és versenyt

rendez a RDNSz

A RDNSz központi bizottságának kezdeményezésére megyeközi és járási közötti kézimunka-versenyre készülnek megyénk dolgozó asszonyai. Minden község szorgalmasan készül erre a kézimunka kiállítási versenyre.

A kiállításra kerülő tárgyakat asszonyaink közösen készítik el, igyekezve, hogy munkájukkal emeljék a kiállítás értékét. A mezei munka ellenére, asszonyaink megértették ennek az akciónak a jelentőségét és lelkes munkával készülnek a kiállításra. A kiállítandó kézimunkákat egyelőre nem mutatják, őrizve a titkot, hogy milyen meglepetést tartogatnak a nézők számára.

Régen csak magas belépőjegy ellenében tehetett be valaki a lábát egy kiállításra és csak olyanok látogattak ott, akiknek volt elegendő pénzük a kiállított tárgyak megvásárlására. Ma a kiállítások díjtalanok és a kiállított tárgyak nem fognak a kizsákmányolók szobáiban díszlegni, hanem dolgozó asszonyaink tulajdonában maradnak. Ez a kiállítás a nép művészetét fogja bemutatni magának a dolgozó népnek, bizonyítva, milyen művészi alkotásokra képesek a dol-

gozók.

A kiállítások 6 helyen: Székelyudvarhelyen, Székelykeresztúron, Parajdon, Oxládon, Zetelakán, Lövétén lesznek június 2-iki kezdettel. A megnyitás ünnepélyes keretek között kulturműsorral történik. A győztes járás, amely a legszebb és legötletesebb kiállítást fogja rendezni, jutalomképpen egy rádiót kap. A döntés június 6-án a kiállítás bezárásakor lesz kihirdetve.

Az elkészített kézimunkákat egyéni-leg is jutalmazzák. Minden járásban 3 díj kerül kiosztásra: I. díj 3 fődíj (lábos), II. díj egy husdaráló, III. díj egy ysaló.

Ezzel egyidejűleg jutalmat kapnak azok is, akik a legjobb leveleket írták és a legjobb bírálatot készítették el a női folyóiratokról. Ez a megmozdulás a RDNSz életét fellendítette. Azok a nők is bekapcsolódtak most, akik eddig nem vettek részt a RDNSz munkájában és versenyszertlen igyekeznek minél jobb eredményeket elérni.

Ez ismét egy lépést jelent előre a nép kultúr színvonalának emelése érdekében és így válik a művészet és kultúra Népköztársaságunkban a nép közkincsévé.

A vargyasi kulturverseny bírálata

A vargyasi kulturothonnak hatalmas, szépen feldíszített termében legalább 1500 néző zsufolódott össze, hogy tanuja lehessen a kulturversenynek, amelyhez hasonló nem volt az elmúlt kapitalista rendszerek alatt.

Jól esett látni Erdővidék ifjait a színpadon, amikor saját magukat mutatták be népdalaikon, táncukon keresztül, kipirult arccal, nevető szemekkel, olyan vígan, olyan boldogan, olyan természetesen, hogy a nézők lába velük dobogt a pad alatt, sika velük énekelte az ismerős népdalt. Nagyszerű megnyilvánulás volt népi kulturánk mellett az a dübörgő taps, mellyel az összegyűlt tömeg jutalmazta az egyes csoportokat.

Hat bírálóbizottsági tag volt, de közöttük egyetlen földmives ember sem akadt. Mind tanító, tisztviselő, de egyetlen olyan ember sincs, akinek fiai játszottak egy teljes délutánon keresztül a színpadon. A parasztság maga alkotja népdalainkat, népi-táncainkat. Ki lehetne illetékesebb tehát dönteni afelől, ki végzett szebb, jobb, értékesebb munkát? Ki maradt hű a néphez: ki maradt hű Vargyas, Olasztelek, Felsőrákos dolgozó parasztságához? Ki hamisított esetleg slágert népdalaink közé, angol-valcert népi tánclepedéseinkbe? Ebben a kérdésben kétségtelenül parasztságunk a legilletékesebb s így elsősorban az ő képviselői kellett volna alkossák a bírálóbizottságot.

Akkor, amikor Lenin tanításait követve, napról napra haladunk a fejlődés útján, akkor, amikor munkásosztályunk és dolgozó parasztságunk karöltve a haladó értelmiséggel a gazdasági élet terén a munka forradalmosításával csodálatos eredményeket ér el a szocializmus építése során, természetes követelmény, hogy a kulturmunkát is forradalmosítani kell. Ezt célozzák többek között a most zajló kulturversenyek, melyek a népi kulturát, népdalainkat, népi táncainkat teszik a tömegek közkincsévé. De a kulturmunka forradalmosítása mást is jelent számunkra. Jelenti azt is többek között, hogy falusi előadásaink egész arculatának meg kell változnia. Kulturothonaink vezetőségeinek ismerniük kell a marxi lenini tanokat s főleg a gyakorlatba kell azokat átvinni.

A vargyasi

vezetőség elsőrendű munkát végzett művészi szempontból. Eredeti ötletet hozott akkor, amikor parasztlány vezetete az énekkart. Ilyent Erdővidéken még nem láttunk. A verbunkos számmal akár egyenesen a csikszeredai döntőre mehetnénk, mert az elsősorokban nem a vetési csata során kiűnt bérmunkásaink, szegény- és középparasztjaink voltak, hanem a közismert személyek. Kulturothonaink vezetősége meg kell, hogy becsülje a munka hőseit, azokat kell a legjobb helyekre ültetni.

A felsőrákosi kulturothonon

nem tudott teljes tehetségével résztvenni a versenyeken, mert Karácsony Ferenc, Székely Mózes, Biró Gyula,

ifj. Fitori T. Miklós és ifj. Ferenc Gyula nem voltak hajlandók átfordulni Vargyasra, a szomszéd községbe. Így a felsőrákosi énekkar nem is tudott fellépni. Erdemes volna megtudni, ki-nek a befolyása alatt állanak ezek az öregek és ifjak, akik a Székelyföldnek ebből a hatalmas kultur-megnyilvánulásából nem akarják kivenni a részüket. Hegyes Károly olaszteleki ifju távolmaradása miatt az olaszteleki táncscsoport sem tudott kellőképpen szerepelni.

Kulturothonainknak osztályharcos alapon kell állniuk, az előadásokat is ilyen szellemben kell megszervezniük és akkor még ezek az említett hibák sem fordulnak máskor elő.

Alsóboldogfalva

Ámbár falunk dolgozóit a kiadás májusi eső a közeledő tavaszi mezei munka megsokasodására figyelmezteti, mégis lelkesen kapcsolódnak bele a kulturversenybe. Egyik része biztat, másik része tevékeny munkát vállal. Az ifjúsági ének- és táncscsoport mellett bekapcsolódott a munkába a MNSz felnőttekből álló színjátékos csoportja, amely a tél folyamán gyakran vette ki részét a kulturális munkából.

A sajtóban községnk nem sokat szerepelt eddig, pedig komoly kulturális és szociális munka folyik itt november óta. Kulturális téren jelenleg az ifjúság dolgozik a legtöbbet. Télien, míg több volt a ráérő idő, a RDNSz és a Bérmunkás Szakszervezet vállalták az estélyek rendezését, mert a nagy munkaidőben az ifjúság végzi a művelődési munkát, mert kevesebb a gondjuk és a munkát is jobban bírják.

A RDNSz tagjai nagy munkába kezdtek, ideiglenes napköztiotthont akarnak beállítani, ahol a dolgozó földművesek kis gyermekeit gondozzák, amíg a mezei munkán vannak.

Gagyai Sándor

A bibarcfalvi sportversenyőről

A RMP irányítása alatt szervezeteink nagy lendülettel kapcsolódnak bele a Népköztársaságunk felemelésére irányuló munkába.

A kulturális és sportversenyt jóelőre alaposan megszerveztük. Munkánk eredménye meg is mutatkozott. Vasárnap reggel már a korai órákban tele volt az utca versenyzőkkel és kíváncsis-kodókkal. A versenyen úgy a fiúk, mint a lányok nagy lelkesedéssel vettek részt és olyan eredményeket értek el, amelyek dicséretére válnak a versenyzőknek.

Ozsváth Irma
MNSz levelező

Magyar film!
Valahol Európában!

Mit mondott Nagy A. Pál az oroszhegyi kulturversenyen

Mint a RDNSz irányítója vettem részt Oroszhegyen a kulturversenyen, ismertette a párizsi és prágai békevilágkongresszus jelentőségét, több, mint 1000 ember előtt, mert a kulturversenyre eljöttek Diafalva és Szentkirály kulturcsoportjai.

Nagy A. Pál, oroszhegyi dolgozó földműves hozzászólása során a következőket mondta:

»En megértettem a párizsi és prágai világbékekongresszusok jelentőségét, mert két világháborút éltem át és részt

is vettem bennük. Nekünk mindig azt mondták: harcoljunk, mert a hazát védjük. Nem volt igaz. Mi nem a hazát védjük, hanem a kizsákmányolóinkat és a burzsoáziát. Hazugsággal félrevezettek minket. Az sem igaz, hogy a Szovjetunió akart háborút. A Szovjetunió a békét akarta és akarja ma is. Mi most tiltakozunk egy újabb háború ellen.«

A jelenlevők szívéhez szóltak Nagy A. Pál szavai és lelkesedéssel tüntettek a háború ellen. *Selyem Istvánné*

A RDNSz szentkeresztbányai szervezete

eddig nem igen hallatott munkájáról, de ez nem jelenti azt, hogy nem is dolgozott semmit. A Romániai Demokrata Nők Szövetségének nagy nehézségekkel kellett megküzdenie a szervezés terén. Ezek a nehézségek azonban eltűnnek, ahogy haladunk a szocializmus építésének útján. Hosszu idő kellett ahhoz, amíg a tagok hozzászóltak a gyűlések látogatásához és amíg kialakult közöttük az igazi demokratikus nőkhöz illő magatartás és öntudat.

A jelenlegi vezetőség tagjai lelkiismeretes munkát végeznek családi elfoglaltságuk mellett is. A munkának nagy eredménye mutatkozott. A RDNSz műsoros táncstélyt és szinelőadásokat rendezett, a bevételt pedig az újonnan felállított munkás-kórház és szülőotthon céljaira fordította. Eddig már 25.000 lej értékben vásárolt a kórház és a szülőotthon részére konyha felszerelési tárgyakat.

Gaál Endréné

Etéd

Községünk ifjai lelkesen kapcsolódtak be a kulturverseny mozgalomba. Szorgalmasan jártak az iskolában tartott próbára, annak ellenére, hogy késő este érkeztek haza a mezőről, a munkából fáradtan. Fáradtságot nem ismertek, éjt nappallá tettek, mert a versenyben akarták bizonyítani, hogy harcoss építői és munkásai akarnak lenni a szocialista társadalomnak.

A versenyt az új sportpályán tartották meg, melyet az ifjúság a RMP vezetése alatt párnapos önkéntes munkával szedett rendbe. Vasárnap, 22-én délelőtt a munkás ifjúsági kupa-versenyt tartottuk meg, ahol többen szép eredménnyel tüntek ki az ifjak közül. Délután a kulturversenyt rendeztük meg az atyhai ifjúsággal. A nézőközönség lelkes tapsolással fejezte ki megelégedését. Miadanyian éreztük kormányunk szeretetének megnyilvánulását abban, hogy lehetőséget nyújt minden ifjunak, hogy úgy kulturális, mint sporttéren is tehetsége szerint érvényesüljön.

G. J.

PUSKIN, A SZABADSÁG ÉS A NÉP KÖLTŐJE

Egy olyan költőnek az emlékét ünnepeljük mostanság Népköztársaságunkban, aki 150 évvel ezelőtt született, de ma is él műveiben. Ennek az a magyarázata, hogy a költő, Puskin Szergejevics Alexander, igaz költő, hivatott költő volt. Hivatott költő pedig az, aki érzéseit és gondolatait — legyenek azok a legégyénibb érzése és gondolatai — úgy fejezi ki, hogy azokban népe, az emberiség a maga érzéseinek és gondolatainak a kifejezésére ismer.

Puskin 1799 június 6-án — az orosz naptár szerint május 26-án — Moszkvában született. Kiváló tehetségével korán feltűnt, már diák korában fejlett formájú, művészi verseket írt és korán lépett hivatali szolgálatba is. Azonban hivataloskodása alatt is főképpen a költészet és a valóság érdekelte.

Társaságának, az orosz szellemi élet műveltebb fiatalságának körében éppen akkor voltak terjedőben az 1790—91-es, nagy francia forradalom eszméi. Ezek az eszmék, különösen a szabadságra, a nép felszabadítására vonatkozók, Puskit is teljesen átvették, magukévá tették.

Minthogy pedig mindezt egy hatalmas és több kisebb versben is kifejezte, hamarosan maga ellen háborította a hatalom vezetőit s előbb Szibériába akarták száműzni, majd ehelyett megelégtek Beszarábiába való küldésével, ahol még jobban megismerte a nép elnyomott helyzetét.

Száműzetése néhány évének letelte után visszatérve, Péterváron csakhamar egyik vezető, irányadó szelleme lett a megújuló orosz irodalomnak, amely a népben, a nép anyanyelvében találta meg a saját maga megújulásának legerősebb ösztönzőjét. Puskin közben a társas életben is élénk tevékenységet fejtett ki, meg is nősült. Családi élete folyamán azonban sok gond és több kellemetlenség szakadt rá és akadályozta költői működésében is. Végül egy társaságbeli, léha fiatal ember golyójától találva párbajban, 1837 január 27-én meghalt.

Puskin életének, amint rövid életrajzi vázlatából is kitetszik, a szabadságot való rajongás és a néppel való együttérzés a legerősebb mozgatói. E tekintetben a legközelebbi rokonságban van a mi népünk Petőfijével.

A szabadság magvetője című és több más versében is ostorozza a rabigát tűző népet, más- kor a szabadságot való lángolásában biztatást üzen a költő a Szibériában raboskodó száműzötteknek. (Üzenet Szibériába.) Versének sorait idézgetve eszünkbe jut, hogy a népi demokrácia egy mai költője ilyen szavakat, ilyen biztatást üzenhetne a nyugati imperiálista elnyomás igá-

jában raboskodó, békeszerető dolgozóknak, hogy azok számára is „eljő az esdett pillanat”, amikor felszabadulhatnak.

A szabadságszeretet

és a néppel való azonosulás, a népjogokért való küzdelem költője Puskin — ezt hangsúlyoztuk előbbi mondatainkban. Bizonyára ez az oka mindennek előtt, hogy ennek a nagy költőnek az emlékét ma nemcsak saját hazájában, a nagy Szovjetunióban ünneplik, hanem a földkerekség minden országában, mindazok, akik vallják, hogy a szabadságszeretet és a népjogok elismerése a közösségi élet legfontosabb tartozéka, lételeme.

Szabadságszeretete, szellemének népies iránya mellett azonban van a költőnek más kiemelkedő tulajdonsága is, amely őt ma is ennyire élővé, szellemi ható erővé teszi. Ez írói szemléletének, módszerének a realista volta. Mondanivalóit tipusként látott alakjainak a közösségi életbe való szoros bekapcsolásával, a valóságnak jelentőséggel való ábrázolásával fejezte ki műveiben. Tulajdonképpen ez a lényege a szociálista realizmusnak. Ezzel az írói és életfelfogással együtt jár az is, hogy az író erős kritikával nézi önmagát és osztályának tulajdonságait is.

„Művének tükrében látjuk — mondotta Puskinról Gorkij, a nagy szovjet-író — hogy az életnek ez a gazdag ismeretével megáldott író átfogó erejével kiválik osztály-öntudatának keretéből, fölülemelkedik osztályának törekvésein és a legtárgyilagóssabban mutatja be előttünk ezt a társadalmi csoportot... Már fiatal korában szorongatta az arisztokrácia hagyományainak szűk börtöne, megértette és lebecsülte osztályának szellemi

nyomorát, felismerte műveletlenségét és mindezeket: a nemes-ség léha életét, az arisztokrácia hibáit és gyengeségeit átható erővel és kérhetetlen objektivitással festette le...”

Ez a Puskinról szóló jellemzés főképpen leghíresebb nagyobb művére, a Jevgennij Anyegin című verses regényre talál, amelyben Puskin a korabeli orosz középosztály cselekvésre képtelen, pusztulásba vivő, fölületes életét jellemzi mesteri realizmussal. Ahogy a haladásra, cselekvésre vágyó, de idegzetében kimerült és tehetetlen és végül is elkallódó életű Anyegin körül a Pjetuskovok, Bujanoffok féktelelenül mulatkozó, táncukkal padlótördelő, uri seregét bemutatja, mintha Móricz Zsigmond mostanában felújított Uri murija halálba táncoló, uri magyar alakjainak a mását látnók, amint előbb is említettük.

Több más haladó szellemű ország között Népköztársaságunkban is mindenféle megünneplik Puskin születésének 150-ik évfordulóját, amint előbb is említettük.

Az ünnepségek sorozatában mi is áldozunk a szabadság- és népszerű Puskin emlékének, főképpen azért, mert Puskin a maga korában előhírnöke volt annak a felszabadulásnak, amelyik a cári uralom összetörésével és minden kizsákmányolás megszüntetésével a Nagy Októberi Szociálista Forradalom után új utat mutatott a népeknek: a szociálisták útját. Ezen az úton haladjunk bizalommal, az emberiségnek ama korszaka felé, amelyben mindnyájunk vágya, az élni érdemes, békés, igazságos élet, minden dolgozóknak a boldogulása megvalósul!

Tompa László

Kisbacon mozgalmas napja

Kisbacon, Magyarhermány és Bibarcfalva községek dolgozói a népielnökökkel május 22-én választották meg Kisbaconban. A választás iránt megnyilvánult érdeklődés is mutatja, hogy a dolgozó nép a maga sorsának intézésében tevékenyen veszi ki a részét. A nép a legjobb fiait állítja oda a népi igazságszolgáltatásba, hogy azok osztályharcos alapon védjék a nép érdekeit a bíróságok előtt is.

A választást megelőzőleg sportverseny volt, melyen több leány is részt vett. Igen nagy volt az érdeklődés a sport iránt, pedig első ízben történt ez meg Kisbaconban.

A sportnak a nép szolgálatába való állítását is csak most értük el, amikor azt a kiváltságosak szórakozásából közkinccsé tették a RMP kezdeményezésére, ebben is követve a Szovjetunió példáját.

A kulturversenyt is Kisbacon kulturothonában rendezték meg a három község kulturcsoportjai között. A verseny azt mutatta, hogy minden község dolgozói alaposan felkészültek és odaadással, lelkesedéssel, jól meg választott műsorral szerepeltek. A versenyben kitűnt az a haladás, amit dolgozó népünk a művelődés terén a felszabadulás óta megtett.

A 600-nál több nézőt művészi játékkal valósággal magukkal ragadták. A versenyen népi táncok, szavaltatok, énekek stb. szerepeltek.

György István

Erdőfüle

Népköztársaságunk fejlődésével községünk csak nagy erőfeszítések árán tud lépést tartani. A nehéz pillanatokban azonban ott van a RMP helyi alapszervezete, mely mozgósít, irányít és vezet.

Május 22-én népi sportverseny volt Erdőfüle ifjuságának. Most, először futott versenyt, ugrott és dobott súlyt községünk ifjusága, levetkőzve a maradiságot, előítéleteivel együtt.

Szép eredmények mutatkoznak ugyancsak a tömeges benevezésnél, mint az egyéni teljesítmények terén.

Részt vett 32 fiú és 24 leány a következő sportágakban: 100 és 400 méteres síkfutás, 4x100 m. es staféta, távolugrás, magasugrás és súlydobás.

Hiányossága a verseny megrendezésének, hogy a pálya távol esik a községtől és ezért kevés néző jelent meg.

Délután községünk kulturgárdája kulturversenyen vett részt, ahol Erdőfülén kívül Bardóc és Száldobos kulturothonai is megjelentek. Negyvenhat szereplőnk a község aprajánagyja elkísérte a verseny színhelyére, mivel büszkék kulturgárdánkra és nem kell majd pirulniuk a bírálókat során.

Három szólamu énekarunk, szaváló kórusunk és tánc csoportunk szerepeltek.

Az eredmény kihirdetésekor Száldobos kulturgárdája sértve érezte magát, mivel csak egyéni számát — a szavaltatot emelte ki a bírálóbizottság. Tekintetbe kell azonban venni, hogy Száldobos kulturothona csak kilenc szereplővel jelent meg, két számmal szerepelt és egyik abból is egyéni szám volt. Mit emeljen ki a bíráló bizottság? A táncot, amelyben Bardóc a legszebb eredményt érte el? Vagy az éneket, amit betanultak, de a tanító másirányú elfoglaltsága miatt nem tudtak előadni?

Az egészséges bírálat ne fájjon, hanem megfeszített munkára serkentsen, okuljunk hibáinkon, tanuljunk egymástól és egyetértéssel építsük fel mindazt, amit a múlt lerombolt vagy elmulasztott.

A bírálókat szerint Erdőfüle kulturothona énekszámával és szaválókórus-számával, Bardóc népi táncával és Száldobos szavaltásával tűnt ki.

Borbáth Lajos

Firtosmartonos

községben is komoly művelődési munka folyt. Itt tartották meg 26-ikán a népielnökök választását Firtosmartonos, Énlaka és Tordátfalva dolgozói s ugyanezen községek kulturothonáinak csoportjai is itt versenyeztek.

A firtosmartonosi fuvós zenekar fogadta a szomszéd községek szép rendezben felvonuló dolgozóit. Láttuk azonban, hogy a fiatalok közül többen a kapuk mögött lesték a szomszédos községek kulturcsoportjait, ahelyett, hogy ők is részt vettek volna a nagy művelődési munkában.

Községünk dolgozói is megmutatták, hogy a művelődési munkában nyáron sincs szünet, most a nagy munkaidőben is meg lehet és meg kell találni a módját, hogy állandóan fejlődjünk és tanuljunk, mert csak így tudunk komoly építői lenni a szociálistáknak.

Vass Sándor B.

Nyomatott az »UMGISZ« könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt.